

**UŁOTKA SZKOLENIOWA NT.
BEZPIECZEŃSTWA 21
CHEMIKALIA**

ULOTKA SZKOLENIOWA NT. BEZPIECZEŃSTWA 21 CHEMIKALIA

Opracowanie: Rada Doradcza ds. Bezpieczeństwa

Zrzeczenie się

Wszystkie publikacje techniczne EIGA lub dokonane pod nazwą EIGA, w tym kodeksy praktyki, procedury bezpieczeństwa oraz wszelkie inne informacje techniczne zawarte w takich publikacjach zostały uzyskane ze źródeł uważanych za rzetelne i oparte są o informacje i doświadczenie dostępne od członków EIGA oraz innych w dniu ich wydania.

Choć EIGA zaleca korzystanie z jego dokumentów lub odwoływanie się do nich przez jego członków, takie korzystanie lub odwoływanie się do publikacji EIGA przez jego członków lub strony trzecie jest wyłącznie dobrowolne i nie wiążące.

Zatem, EIGA i jego członkowie nie gwarantują wyników i nie przyjmują odpowiedzialności w związku z wykorzystaniem zawartych w publikacjach EIGA informacji lub sugestii bądź powołaniem się na nie.

EIGA nie posiada jakiegokolwiek kontroli odnośnie do wypełnienia lub niewypełnienia, błędnej interpretacji, właściwego lub niewłaściwego wykorzystania jakichkolwiek zawartych w publikacjach EIGA informacji lub propozycji przez jakąkolwiek osobę lub podmiot (w tym również członków EIGA), i dlatego EIGA wyraźnie zrzeka się odpowiedzialności w związku z powyższym.

Publikacje EIGA podlegają okresowej rewizji i dlatego przestrzega się użytkowników, aby uzyskali najnowsze wydanie.

© EIGA 2018 - EIGA udziela zezwolenia na reprodukcję niniejszej publikacji pod warunkiem potwierdzenia, że pochodzi ona od Stowarzyszenia.

EUROPEJSKIE STOWARZYSZENIE GAZÓW TECHNICZNYCH AISBL
Avenue des Arts 3-5 B 1210 Bruksela Tel +32 2 217 70 98 Faks +32 2 219 85 14
E-mail: info@eiga.eu Internet: www.eiga.eu

Spis treści**1 Wstęp**

- 1.1 Ulotki nt. bezpieczeństwa
- 1.2 Sprawdziany zrozumienia

2 Chemikalia

- 2.1 Zastosowanie chemikaliów
- 2.2 Chemikalia łatwopalne
- 2.3 Chemikalia żrące i trujące
- 2.4 Rozpuszczalniki chemiczne
- 2.5 Przechowywanie chemikaliów
- 2.6 Usuwanie chemikaliów

Załącznik 1 – Chemikalia – Pytania do sprawdzianu

Załącznik 2 – Chemikalia – Odpowiedzi do sprawdzianu

Uwaga: Niniejszą Ulotkę nt. bezpieczeństwa wzięto z Ulotki 20: CHEMIKALIA w Doc 23/08 Szkolenie pracowników w zakresie bezpieczeństwa. Ulotce nadano nowy format i poddano rewizji.

1 Wstęp

1.1 Ulotki nt. bezpieczeństwa

Ulotki szkoleniowe nt. bezpieczeństwa stanowią podsumowanie wiedzy operacyjnej w zakresie bezpieczeństwa, którą muszą posiadać pracownicy pracujący w przemyśle gazowym.

W dokumencie EIGA Doc 23 *Szkolenie pracowników w zakresie bezpieczeństwa* przedstawiono różne zestawy ulotek, w których określono zakres szkoleń nt. bezpieczeństwa dla szeregu różnych, określonych stanowisk pracy.

Każda ulotka zajmuje się konkretnym tematem, określonym w tytule.

1.2 Sprawdziany zrozumienia

Dla każdej ulotki przewidziano sprawdzian zrozumienia, który zamieszczono w **Załączniku 1**.

Każdy sprawdzian składa się z szeregu pytań. Aby sprawdzian mógł być zaliczony jako zdany, proponuje się, że pracownik powinien zdobyć 75% punktów w pierwszym podejściu. Niepoprawne odpowiedzi należy omówić, aby potwierdzić zrozumienie.

Załącznik 2 zawiera wykaz poprawnych odpowiedzi.

2 Chemikalia

2.1 Zastosowanie chemikaliów

W instalacjach rozdziału powietrza, ciekłego dwutlenku węgla, rozpuszczonego acetylenu i napełniania butli stosowane są różnorodne chemikalia do takich operacji, jak oczyszczanie, chłodzenie, suszenie, uzdatnianie wody, czyszczenie, itp. Można posługiwać się nimi bezpiecznie, pod warunkiem że ich własności są znane i podjęte są odpowiednie środki ostrożności. W miejscu, gdzie chemikalia są używane i przechowywane należy wywiesić karty charakterystyk i/lub specjalne instrukcje pracy.

- Przed użyciem należy dokładnie przeczytać wszystkie etykiety zamieszczone na pojemniku. Przeczytać karty charakterystyk i zastosować się ich wymagań, a w szczególności zastosować odpowiednie środki ochrony.
- Nie umieszczać substancji chemicznej w nieoznakowanym lub nieodpowiednim pojemniku. Zawsze używać zatwierdzonego, szczelnie zamykanego pojemnika i upewnić się, że jest on wyraźnie opisany z podaniem nazwy i własności substancji chemicznej (np. „łatwopalna”, „trująca”).
- Pobierać tylko taką ilość substancji chemicznej, która jest potrzebna do pracy będącej w toku. Chronić ją przez zanieczyszczeniem i zwrócić nieużytą substancję chemiczną do magazynu.
- Nie wyrzucać odpadu lub nadmiaru substancji chemicznej do kanału, ścieku ani do zwykłego pojemnika. Posegregować niebezpieczne odpady i usunąć je w zatwierdzony sposób (zgłosić swojemu przełożonemu).
- Wszelkie przypadki rozlania chemikaliów należy niezwłocznie zgłosić swojemu przełożonemu. Udzieli on porady w sprawie najlepszej metody bezpiecznego usunięcia rozlania. Nie dopuścić do przedostawania się substancji chemicznych kratki kanalizacyjnej.

2.2 Chemikalia łatwopalne

Niektóre chemikalia są łatwopalne, tj. palą się w obecności powietrza. Niektóre łatwopalne ciecze (rozpuszczalniki) są bardzo lotne. Łatwo wytwarzają parę, która, zmieszana z powietrzem, może gwałtownie wybuchnąć.

2.3 Chemikalia żrące i trujące

Chemikalia, takie jak kwasy i zasady szybko atakują skórę i czułe błony, powodując poważne ich uszkodzenie.

Wiele chemikaliów jest trujących. Często nie jest konieczne połknięcie substancji chemicznej, aby ulec zatruciu nią. Niebezpieczne może być wdychanie jej par, podczas gdy niektóre z chemikaliów mogą być wchłaniane do układu krwionośnego poprzez skórę.

- Pracując z substancją chemiczną lub w jej pobliżu należy zawsze stosować odpowiednie środki ochronne.
- Należy nauczyć się zabiegu pierwszej pomocy, jaki trzeba będzie zastosować w razie pochlapania, zaciągnięcia do płuc lub połknięcia substancji chemicznej.
- Jeśli substancja chemiczna zetknie się ze skórą lub oczami, należy natychmiast przemyć skażoną część wodą przez kilka minut, aby rozcieńczyć i wypłukać substancję chemiczną. (Uwaga: zalecany czas przemywania wynosi co najmniej 15 minut. Zimna woda może dawać uczucie, że substancja chemiczna została już usunięta, co, po upływie zaledwie kilku minut, nie zawsze jest prawdą, a wtedy substancja ta może ponownie reagować). Usunąć odzież z poszkodowanych części ciała. Następnie zastosować zabieg pierwszej pomocy i, jeśli będzie to konieczne, zwrócić się o pomoc lekarską. Zgłosić incydent swojemu kierownictwu.
- Należy wiedzieć, gdzie znajduje się najbliższe stanowisko do przemywania oczu i natrysk bezpieczeństwa.
- Zawsze uzyskać pomoc lekarską, jeśli substancja chemiczna przedostała się do oczu lub została połknięta.
- Jeśli ubranie zostało zanieczyszczone substancją chemiczną, należy je zmienić (o czym już wspomniano w pkt. 2.3) i oddać skażone części ubrania do prania.
- Po pracy z chemikaliami, przed jedzeniem należy starannie umyć ręce i nie spożywać jedzenia ani picia w potencjalnie skażonym miejscu.

2.4 Rozpuszczalniki chemiczne

Szczególny przypadek stanowią rozpuszczalniki. Należy zastosować wszystkie środki ostrożności podane w niniejszej ulotce. Ponadto, dalsze informacje podano w Ulotce szkoleniowej nt. bezpieczeństwa nr 2 *Rozpuszczalniki*.

2.5 Przechowywanie chemikaliów

Chemikalia przechowuje się w specjalnie wyznaczonych miejscach, które są zaprojektowane tak, aby zapobiec negatywnemu wpływowi na środowisko w razie rozlania/rozsypania substancji chemicznej. Miejsca takie są zwykle wyposażone w misy retencyjne (obudowy). Spuszczaniem cieczy z takich mis retencyjnych rządzą rygorystyczne procedury.

2.6 Usuwanie chemikaliów

Usuwanie niebezpiecznych odpadów musi być zgodne z przepisami i musi być wykonywane z zaangażowaniem oficjalnie kwalifikowanych podwykonawców.

Zakreślić poprawną odpowiedź lub wpisać ją w puste miejsce, zgodnie z wymaganiem.

- 6

Załącznik 2 – Chemikalia – Odpowiedzi do sprawdzianu

1. B i C
2. A, B i D
3. **"umyć"**
4. **"Karta charakterystyk"**
5. C
6. A
7. B
8. A